

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 04/L-054

**O STATUSU I PRAVIMA PALIH BORACA, INVALIDA,
VETERANA, PRIPADNIKA OSLOBODILAČKE VOJSKE
KOSOVA, CIVILNIH ŽRTAVA I NJIHOVIH PORODICA**

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON
**O STATUSU I PRAVIMA PALIH BORACA, INVALIDA,
VETERANA, PRIPADNIKA OSLOBODILAČKE VOJSKE
KOSOVA, CIVILNIH ŽRTAVA I NJIHOVIH PORODICA**

Član1
Cilj

Cilj donošenja ovog Zakona je određivanja statusa i finansijska podrška preko penzija i posebnih beneficija za kategorije proizašle iz rata OVK-a, koja sa svojim požrtvovanjem i doprinosom bili su odlučujući faktori za slobodu i oslobađanje zemlje.

Član2
Delokrug

1. Sa ovim Zakonom reguliše se i određuje se:

1.1. status boraca , nestalih pripadnika OVK-a ,invalida , veterana , učesnika OVK-a kao i njihovih članova **uže** porodice;

1.2. prava i posebne beneficije za porodice boraca, invalida, veterana ,porodice veterana i umrlih invalida, zarobljene i nestalih boraca OVK-a i članova njihovih **uže** porodica, kao i administrativne procedure za realizaciju ovih prava ;

1.3. Status i prava civilnih žrtva , civilnih invalida rata i porodice zarobljenih/otetih u ratu i nestalih ratnih civila.

Član 3 **Definicije**

1. U svrhe ovog zakona, dole navedeni izrazi imaju sledeća značenja :

1.1. **OVK** - Oslobodilačka vojska Kosova;

1.2. **GŠ** - Generalni Štab OVK-a ;

1.3. **UPB** - Udruženje palih boraca OVK-a

1.4. **OVR** - Organizacija ratnih veterana OVK-a;

1.5. **URI** - Udruženje ratnih invalida

1.6. **Nacionalni pali borac** - učesnik OVK-a, koji je:

1.6.1. pao u borbi za slobodu zemlje od 1997 – 1999.godine.

1.6.2. ranjen u borbi za slobodu zemlje u periodu 1997 –1999.godine, i umro od zadobijenih rana u periodu od 3 (tri) godine.

1.7. **Invalid rata OVK-a** - učesnik OVK-a, organizam kojeg je oštećen preko 20% zbog rane, povrede ili bolesti kao posledice rata, interniranja (hapšenja) u zatvorima ili logorima neprijatelja, kao i stranim državljanima kao veterane OVK-a – od 1997 – 1999 godine.

1.8. **Ratni civilni invalid** - lice, čiji je organizam oštećen najmanje 40% kao posledica ranjavanja od oružja, bolesti nastalih od zatvora ili kampova tokom poslednjeg rata na Kosovu , od datuma 27.02.1998 do 20.06.1999 god., kao i druge osobe ,čiji je organizam oštećen najmanje 40% kao posledica eksplozivnih sredstava preostalih nakon završetka rata;

1.9. **Veteran OVK-a** - građanin Kosova i strani državljanin koji je stupio u redove OVK-a i registrovan kao vojnik od strane komandi (štabove operativnih

zona) OVK-a, odnosno Generalnog Štaba OVK-a tokom perioda od 1997 – 1999.godine“.

1.10. **Civilna žrtva rata** - osoba koje je ubijena ili ranjena od neprijateljskih snaga ,a kasnije poginula(umrla) u periodu od 27.02.1998 do 20.06.1999, kao i osobe koja su stradala od mina i od drugih eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata u toku od tri godine nakon zaveštka rata;

1.11. **Ratni zatočenik** - veteran i pripadnik OVK-a koji je tokom oslobodilačkog rata Kosova bio priveden i interniran u kampove najmanje tri (3) dana odnosno sedamdeset dva (72) časova.

1.12. **Civilni ratni zatočenik** - civilno lice koji je tokom rata privedeno i Internirano u neprijateljske kampove najmanje tri (3) dana odnosno sedamdeset dva (72) časova;

1.13. **Nestali (nepronađeni) vojnik OVK-a** - veteran i pripadnik OVK-a ,čija je sudbina još uvek nerasvetljena;

1.14. Civilno nestalo lice - nestalo lice čije je mesto nalaženja nepoznato članovima njegove /njene porodice, koji je na osnovu poverljive informacije nestao u periodu između 1 januara 1998 i 31 decembra 2000, kao posledica borbe na Kosovu u periodu od 1998 – 1999.godine;

1.15. **Članovi uže porodice** - u smislu ovog Zakona su : suprug, supruga, deca, van-bračna deca, usvojena deca, roditelji, očuh, maćeha, pastorak, pastorka, kao i vanbračni suprug/a.

1.15.1 Status vanbračne zajednice prema ovom Zakonu utvrđuje se vanparničnimsudskim postupkom ;

1.16. **Porodica Nacionalnog palog borca** - ona porodica koja je dala za Kosovo, jedan ili više palih boraca

1.17. **UP** - Ured premijera;

1.18. **KPKPR** - Kancelarija za pitanja kategorija proizišlih iz rata;

1.19. **Ministarstvo** - Ministarstvo za rad i socijalne zaštite;

1.20. **KZK** – Kosovski zaštitni korpus;

121. Bivše Ministarstvo odbrane bivše Kosovske vlade u ekzilu.

Član 4

Realizacija prava na penziju i beneficije

Zavisno od priznavanja i regulisanja statusa, tretirane kategorije u ovom Zakonu preko priznavanja prava na penziju i razne beneficije obezbediće im se finansijska podrška i određeni benefiti za davani doprinos u ratu OVK-a.

Član 5

Vrste penzija

1. U saglasnosti sa priznavanjem i utvrđivanjem statusa za kategorije proizašle sa rata Utvrđene penzije ovim Zakonom su:

1.1. Porodična penzija koju ostvaruju:

- 1.1.1. uža porodica palog borca borca
- 1.1.2. uža porodica nestalog pripadnika OVK-a
- 1.1.3. uža porodica civilne žrtve rata
- 1.1.4. uža porodica nestalog civilnog lica
- 1.1.5. porodičnu penziju, uža porodica realizuje za sve pale i nestale tokom perioda 1997 – 1999.

1.2. Lična invalidska penzija koju ostvaruju:

- 1.2.1. invalid OVK-a i
- 1.2.2. civilni invalid ,u skladu sa uslovima i kriterijumima utvrđenim ovim zakonom;

1.3. **Porodična invalidska penzija** koju ostvaruje uža porodica posle smrti invalida ,u skladu sa uslovima i kriterijumima utvrđenim ovim Zakonom;

1.4. Korisnici penzija iz stava 1.1, 1.2 i 1.3 ovog člana, ne mogu biti korisnici bilo koje penzije iz drugi penzionih šema se primenjuje na Kosovu, osim ako nije drugačije predviđeno zakonor.

Član 6

Posebne beneficije

1. Kategorije tretirane u ovom Zakonu , zavisno od statusa i kriterijuma utvrđenim ovim zakonom ,zbog sublimskog žrtvovanja i visokog doprinosa u ratu za slobodu OVK-a , su pridobitnici i posebnih beneficija , koja su:

- 1.1. dodatak za zbrinjavanje i pomoć drugog lica, je pravo koje ostvaruje invalid rata OVK-a i civilni invalid rata sa stepenom invalidosti 80 %;
  - 1.2. lekarska i fizikalna rehabilitacija je pravo koje ostvaruju svi invalidi OVK-a, prioritarno prema sa stepenu invalidnosti;
  - 1.3. primarne zdravstvene usluge, sekundarne i tercijarne su prava koja ostvaruju bez nadoknade u zdravstvenim javnim institucijama, porodice palih boraca porodice nestalih OVK-a, invalidi OVK-a, kao i uži članovi njihovih porodica ;
  - 1.4. Zdravstvene usluge van zemlje, su prava koja ostvaruju bez nadoknade, svi invalidi OVK-a, ako je u pitanju bolest koja se ne može izlečiti u našoj zemlji;
  - 1.5. zdravstvene usluge u van zemlje uživaju i civilni ratni invalidi za pogoršanje zdravstvenog stanja, koje je posledica rata i za koje nema lečenje u našoj zemlji;
  - 1.6. Profesionalno reosposobljavanje je pravo koje ostvaruje invalid OVK-a, civilni ratni invalid , invalidi koji su delimično sposobni za rad, za profesionalno reosposobljavanje, uključujući i sposobljavanje za vršenje poslova za koje se zahteva viša profesionalna sprema od one koju su imali ,bez obzira dali im se obezbeđuje zapošljavanje nakon profesionalnog osposobljavanja;
  - 1.7. Ortopedska kompenzacija je pravo u obezbeđivanje ortopedskih pomagala za invalide OVK-a i civilne ratne invalide kojima je oštećen organizam od ranjavanja, povreda ili amputacije ekstremiteta;
  - 1.8. Prednost pri zapošljavanju u preduzećima, javnogi privatnog sektora u saglasnost sa Zakonom br.03/L-19 za profesionalno osposobljavanje i reosposobljavanje osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa ograničenim sposobnostima ,je pravo koje ostvaruju invalidi OVK-a
2. Oslobađanje od poreza i carina specijalnih vozila za licnu upotrebu (jedan automobil u svakih pet (5) godina, kao i ortopedske opreme su prava koje ostvaruju invalidi OVK iz grupa I do VII u zavisnosti od stepena invalidnosti odredjenom po clanu 10 ovog zakona.
  3. Oslobađanje od tarife i smanjenje troskova elektricne energije je pravo koje ostvaruju bliske porodice palih boraca i ratnih invalida iz OVK u slučaju teškog ekonomskog stanja, kada ispunjava kriterijume u skladu sa šemom za socijalnu pomoć.
  4. Oslobađanje od poreza na imovinu je pravo koje ostvaruju porodice palih boraca, porodice nestalih OVK-a invalidi rata, civilni ratni invalidi kao i porodice civilnih žrtva, koji su u teškom ekonomskom stanju.
  5. Beneficirani staž je pravo koje ostvaruju invalidi kao nezaposleni ili zaposleni za vreme provedeno u ratu.

6. Stambeno zbrinjavanje je pravo koje ostvaruju porodice boraca, nestalih OVK-a, invalidi OVK-a, kao koji su u teškom ekonomskom stanju ,civilni ratni invalidi i **uže** porodica civilnih ratnih žrtvava ,za koje Vlada Kosova će se angažovati da obezbedi porodično zbrinjavanje izgradnjom kolektivnih stambenih objekata za socijalno stanovanje.

6.1. prednost za ostvarenje prava u porodični smeštaj imaće **uže** porodice palih boraca i nestalih, invalidi, koji nemaju rešeno pitanje porodičnog smeštaja .

7. Prednost za upis i prijem u javnom obrazovne institucije je pravo koje ostvaruju lica koja su članovi porodica palih boraca, nestalih pripadnika OVK-a, invalida OVK-a i njihovih porodica.

8. Oslobođanje od Administrativnih uplata u Javnom Universitetskom je pravo koje ostvaruju lica koja su članovi porodica palih boraca , nestalih pripadnika OVK-a, invalida OVK-a i njihovi porodica.

9. Troškovi za sahranu ,transport i vojne počasti su oni troškovi i ceremonije pogreba koje nadoknađuje Ministarstvo posle procedura eskumacije i identifikacije nestalog vojnika OVK-a.

Član 7

Prednosti na ostvarivanje prava i beneficija

1. Prednosti za ostvarenje prava ,između članova uže porodice prema ovom Zakonu, dobitnici ostvaruju u skladu sa Zakonskim Odredbama za Nasledstvo,članovi porodice istog reda nasledstva ,ostvariće prema uzajamnom sporazumu.

2. Ako se ne dostigne sporazum , prednosti za ostvarenje prava ima član uže porodice iz istog reda nasledstva , koji sa licem od kojeg se ostvaruje pravo ,živeo je u istoj porodičnoj zajednici.

Član 8

Pravo na penziju i beneficije za porodice borca i nestalih pripadnika OVK-a

1. Članovi **uže** porodice boraca i nestalih pripadnika OVK-a , prema uslovima i kriterijumima utvrđenim u ovom Zakonu , ostvaruju ova prava i beneficije:

1.1. pravo na porodičnu penziju ;

1.2. prednost tokom zapošljavanja sa jednakim uslovima ;

1.3. prednosti upisa i primanje u javnim obrazovnim institucijama u ravnim uslovima sa ostalima;

- 1.4. stipendiju za srednje i univerzitetsko školovanje ;
  - 1.5. besplatan smeštaj u studentske domove;
  - 1.6. zabrinjavanje za porodični smeštaj ;
  - 1.7. jeftinija i reducirana tarifa potrošene električne energije za licnu upotrebu u slučaju teškog ekonomskog stanja, kada ispunjava kriterijume u skladu sa šemom za socijalnu pomoć.
  - 1.8. oslobađanje sa plaćanja sudskih, administrativnih i javnih taksa;
  - 1.9. besplatnu zdravstvenu primarnu, sekundarnu i tercijarnu negu ,u javnim zdravstvenim institucijama ;
  - 1.10. besplatan smeštaj u domovima za starije osobe ;
  - 1.11. oslobađanje sa administrativnih uplata na universitetskom školovanju;
  - 1.12. oslobađanje od plaćenja u publik gradskom i podgradskom saobraćaju.
2. Ova prava ostvaruju i sve porodice poginulih boraca, palih u raznim oblicima za slobodu zemlje u različitim istoričnim periodama.
  3. Suprug/a koji sklope novi brak gube prava,koja su određivana ovim Zakonom , koje je stekla kao član uže porodice palog borca ili nestalog.
  4. U slučajevima kad deca palog ili nestalog borca OVK-a ,bez roditeljskog staranja su korisnici porodične penzije ,ovo pravo koriste do osamneast(18) godina ,odnosno dvadesetšest (26) godina ako su na redovnom školovanju.
  5. Osnovica penzije, za porodice palih boraca i nestalih OVK-a, određuje se prema Anesku 1 ovog zakona i predviena sa Godišnjim Zakonom o budžetu za 2011 godinu.

Član 9

Prava i benificije invalida OVK-a

1. Invalidi OVK-a prema uslovima i kriterijumuma utvrđenim ovim Zakonom , ostvaruju ova prava i benificije:
  - 1.1. pravo na ličnu invalidsku penziju.
  - 1.2. pravo na porodičnu invalidsku penziju posle smrti invalida.
  - 1.3 dodatak za staranje i pomoć druge osobe za invalide OVK-a sa stepenom invalideta od 81% do 100%.

- 1.4. ortopedsku naknadu za obezbedjenje ortopedskih pomagala.
  - 1.5. primarno, sekundarno i terciarno zdravstveno zbrinjavanje bez nadoknade u javnim zdravstvenim institucijama.
  - 1.6. zdravstvenu i fizikalnu rehabilitaciju.
  - 1.7. profesionalno osposobljavanje za invalide koji imaju delimičnu ograničenu radnu sposobnost.
  - 1.8. prednost zapošljavanja u jednakim radnim uslovima.
  - 1.9. prednosti upisa i primanje u javnim obrazovnim institucijama u ravnim uslovima;
  - 1.10. stipendiju za srednje i univerzitetsko školovanje;
  - 1.11. smeštaj u studentske domove bez nadoknade;
  - 1.12. zbrinjavanje za porodični smeštaj;
  - 1.13. oslobađanje sa sudskih, administrativnih i javnih taksa;
  - 1.14. jeftinija i reducirana tarifa potrošene električne energije za licnu upotrebu u slučaju teškog ekonomskog stanja, kada ispunjava kriterijume u skladu sa šemom za socijalnu pomoć.
  - 1.15. smeštaj u domovima za starije osobe bez nadoknade;
  - 1.16. troškove pogreba i šarana uz vojne počasti.
2. Prava i beneficije utvrđivane u stavu 1 tačka 1.2. 1.5. 1.9. 1.10. 1.11. 1.12. ostvaruju i članovi **uže** porodice invalida OVK-a.

Član 10

Prava invalida OVK-a prema stepenu invalidnosti

1. Sa namerom ostvarivanja prava i beneficija, u skladu sa stepenom invalidnosti i utvrđenom procentu telesnog oštećenja, invalidi OVK-a dele se u osam (8) grupe:
  - 1.1. I grupa – invalidi sa 81% do 100% telesnog oštećenja;
  - 1.2. II grupa – invalidi sa 71 % do 80% telesnog oštećenja ;
  - 1.3. III grupa – invalidi sa 61% do 70% telesnog oštećenja ;

- 1.4. IV grupa - invalidi sa 51% do 60% telesnog oštećenja ;
  - 1.5. V grupa – invalidi sa 41% do 50% telesnog oštećenja ;
  - 1.6. VI grupa – invalidi sa 31% do 40% telesnog oštećenja
  - 1.7. VII grupa – invalidi sa 20 % do 30 % telesnog oštećenja ;
  - 1.8. VIII Grupa - invalidi sa 10 % do 19% telesnog oštećenja.
2. Lekarsko procenjivanje za stepen invalidnosti na osnovu stava 1 ovog člana, početno obavlja Lekarska Komisija ministarstva, sa mogućnosti žalbe i u Drugom Stepenu.
  3. Osnovica lične invalidske penzije određuje se prema Aneksu 1 ovog zakona i predviđena sa godišnjim zakonom o budžetu za 2011 godinu.
  4. Invalid OVK-a sa stepenom invalidnosti 10 od 19% ne uživa pravo na ličnu invalidsku penziju.
  5. Invalid OVK- sa stepenom invalidnosti preko 80% ima pravo na dodatak za pomoć i staranje od druge osobe (pratioca),u visini određenoj prema Prilogu 1 ovog zakona predviđeno sa godišnjim Zakonom o budžetu za 2011 godinu.
  6. Ako u okviru jedne uže porodice, jedan od članova porodice je korisnik invalidske lične penzije ,drugim članovima porodice ne isključuje se mogućnost korišćenja tog prava na porodičnu penziju posle smrti invalida .
  7. Korisnik, kome je priznato pravo na invalidsku penziju, ne isključuje pravo drugih članova uže porodice za aplikaciju za socijalnu pomoć ,u skladu sa uslovima i kriterijumima utvrđenih sa Zakonom br.2003/15 za Socijalnu Skemu Socijalnih Pomoći na Kosovu.

Neni 11

Prava na porodičnu invalidsku penziju posle smrti invalida OVK-a

1. Posle smrti invalida OVK-a , pravo na porodičnu invalidsku penziju ostvaruju članovi njegove uže porodice .
2. Osnovica, invalidske porodične penzije, nakon smrti invalida OVK-a određuje se prema Prilogu 1 ovog zakona i utvreno sa Godišnjim Zakonom o budžetu za 2011 godinu.
3. Suprug/ a koji /a zaključuje nov brak , posle smrti invalida ,gubi prava i beneficije utvrđene ovim Zakonom.

4. Kada su deca invalida OVK-a bez roditeljskog staranja, korisnici porodične penzije, ovo pravo ostvaruju do osamnajst (18) godina starosti, odnosno do dvadesetšest (26) godine ukoliko su u redovnom školovanju.

5. Invalidi OVK-a ranjavani tokom ratnog perioda, koji su preminuli unutar tri (3) godine nakon završetka rata, kao uzrok preuzetih rana na ratu ,koji nisu bili procenjeni sa strane lekarske komisije Ministarstva za određivanje stepenosti invalidnosti ,njihove porodice imaju pravo na porodičnu penziju u visini od 100% od osnovice penzije utvrđene ovim Zakonom.

Član 12

Status i prava veterana OVK-a

1. Preko ovi odredaba ovog zakona, od odgovarajućeg organa Vlade, određuje se status veterana OVK-a.

2. Prava na beneficije za veterane OVK-a kao i kriterije za kvalifikaciju za realizaciju beneficije određuje se posebnim zakonom.

Član13

Prava članova porodice civilne ratne žrtve

1. Članovi uže porodice civilne žrtve rata, prema uslovima i kriterijumima određenih Ovim Zakonom ,ostvaruju ova prava i benificije :

1.1. porodičnu civilnu penziju rata;

1.2. zdravstvenu negu primarnu i sekundarnu bez nadoknade u javnim zdravstvenim institucijama;

1.3. oslobađanje sa poreza na imovinu , ukoliko je uže porodica u teškom materijalnom stanju.

1.4. jeftinu i reduciranu tarifu potrošnje električne energije, ukoliko je uže porodica suocena sa teškim ekonomskom stanjem, i ispunjava kriterijume u skladu sa šemom za socijalnu pomoć.

2. Korisnici penzije prema redosledu su: suprug/a, deca , vanbračna deca , usvojena deca , roditelji, pastorak, pastorka.

3. Suprug / a koja sklopi novi brak gubi sva prava sa ovim Zakonom ,koje su koristili kao članovi uže porodice.

4. Kada su deca civilne žrtve rata bez roditeljskog staranja su korisnici porodične penzije, ovo pravo ostvaruju do osamnajst (18) godina starosti odnosno do dvadesetšest (26) godina ako pohađaju redovno školovanje.

5. Osnovica porodične penzije za civilne žrtve rata određuje se prema Prilogu 1 ovog zakona i utvrđenom sa Godišnjim Zakonom budžeta za 2011 godinu.

6. Osnovica porodične civilne penzije za uže porodice koje imaju 2 zrtve , povećava se za 20%.

7. Osnovica porodične civilne penzije za uže porodice koje imaju tri (3) zrtve , povećava se za 30%.

8. Osnovica porodične civilne penzije za uže porodice koje imaju četiri (4) zrtve , povećava se za 40%.

9. Osnovica porodične civilne penzije za uže porodice koje imaju više od četiri (4) (4) zrtva , povećava se za 50%.

10. Članovi uže porodice otetih ili nestalih u periodu rata , ostvaruju sva prava i beneficije kao i članovi uže porodice civilne žrtve rata utvrđena ovim Zakonom.

Član 14

Prava i beneficije civilnog ratnog invalida

1. Pravo na civilnu invalidsku penziju ostvaruje civilni ratni invalid sa stepenom invalideta od 40% do 100%.

2. Sa ciljem ostvarenja utvrđenih prava za ovim Zakonom prema stepenu invalidnosti, civilni ratni invalidi ređaju se u pet (5) grupe:

2.1. I Grupa – civilni ratni invalidi sa 81% do 100% stepena invalidnosti , kojima za normalan i redovan život potrebno je zbrinjavanje i pomoć od druge osobe;

2.2. II Grupa – civilni ratni invalidi sa 71% do 80% stepena invalidnosti;

2.3. III Grupa – civilni ratni invalidi sa 61 % do 70% stepena invalidnosti;

2.4. IV Grupa – civilni ratni invalidi sa 51% do 60% stepena invalidnosti;

2.5. V Grupa - civilni ratni invalidi sa 40% do 50% stepena invalidnosti;

3. Procenjivanje za stepen invalidnosti civilnih ratnih invalida prema paragrafu 2. ovog člana vrši Lekarska Komisija Prvog i Drugog Stepena koja deluje i radi u okviru Ministarstva.

4. Osnovica, invalidske penzije, određuje se prema Prilogu 1 ovog zakona i utvrđeno sa Godišnjim Zakonom o budžetu za 2011. godinu.

5. Civilni ratni invalid sa telesnim oštećenjem preko 80 % ,oslobađa se od oporezivanja i carinske dažbine za uvoz ortopedskih pomagala za njegove lične potrebe.

6. Civilni ratni invalid sa stepenom invalidnosti preko 80% ima pravo na dodatnu ispomoć za staranje od druge osobe, određuje se prema Prilogu 1 ovog zakona i utvrđeno sa Godišnjim Zakonom o budžetu za 2011 godinu

Član 15

Priznavanje i regulisanje statusa

1. Status palog boraca ,invalida OVK-a, pripadnika OVK-a i interniranog OVK-a, konstatuje se od strane Vladine Komisije za priznavanje i verifikaciju statusa palog boraca ,invalida OVK-a, veteran ,pripadnika OVK-a ili interniranog iz OVK-a.

2. Status civilne zrtve i civilnog invalida rata, potvrđuje se od odgovornog organa nadležne opštine pod uslovima i kriterijuma utvđenim pod zakonskim aktom donetim od strane Vlade.

3. Za požrtvovanje i vanredni doprinos u borbi OVK-a za slobodu i oslobadjanje zemlje, Adem Jashari priznaje se status: Legendarni komandant OVK-a.

4. Pored Legendarnog komandanta Adem Jashari, za požrtvovanje i doprinos za slobodu i oslobadjanje Kosova, Porodici Jashari iz Prekaza (Opština Skenderaj/Srbica, priznaje mu se poseban status, gde pored prava i beneficija određene zakonom, priznaje mu se pravo i na druge beneficije, koja se određuju sa posebnim zakonskim podaktom donešen od strane Vlade.

5. Epopeja OVK obeležava se 5, 6 i 7 marta.

6. Podzakonski akat iz stav 3, i 5 ovog člana doneče se od Vlade, u vremenskom roku najdalje od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

7. Vladina komisija za priznanje i verifikaciju Statusa palog borca , invalida OVK-a, ili interniranog lica OVK-a , formira se Odlukom Vlade a u njenom sastavu imaće najmanje predstavnike:

7.1. Kancelarije premiera;

7.2. Ministarstva rada i ocijaln zaštite;

7.3. Odgovarajućeg Ministarstva zaštitne saga;

7.4. Bivšeg Genernog štaba OVK-a;

- 7.5. Bivših opretativnih zona OVK-a;
  - 7.6. Organizacije Veterana OVK-a;
  - 7.7. Udruženje Porodica palih boraca OVK-a;
  - 7.8. Udruženja ratnih invalida OVK-a;
  - 7.9. Bivšeg ZTK-a;
  - 7.10 Bivšeg Ministarstva odbrane;
  - 7.11. Ostali predstavnici za koje se odluči Vlada.
8. Organizovanje rada, funkcionisanje, zadaci i odgovornosti, isplata za angažovanje članova kao i druga značajna pitanja Vladine Komisije uređjivače se sa zakonskim pod-aktom, donešen od strane Vlade.
9. Vladina Komisija određena u stavu 7 ovog člana, bazirajući se na dokumentaciju odgovarajućeg ministarstva za Rad i Socijalnu Zaštitu, Biv. General.Štaba OVK-a, Udruženje Porodica Palih Boraca OVK-a, Udruženja Ratnih Invalida OVK-a, Bivšeg ZTK-a, i prema zahtevima i potrebama druge odgovarajuće dokumentacije koju izdaje nadležni organ opštine, određuje Spisak Osoba kategorija utvrđenih sa ovim Zakonom.

Član 16

Podnošenje zahteva za ostvarivanje prava

1. Prava određene sa ovim Zakonom, preko pismenog zahteva, ostvaruju građani Kosova i strani državljani, koji su stekli status odgovarajuće kategorije, utvrđene sa ovim Zakonom.
2. Za ostvarivanje prava na penziju, prema odredbama ovog Zakona, aplikant podnosi zahtev u Regionalnoj Kancelariji Departmana Ministarstva za porodice palih boraca, ratnih invalida, civilnih invalida i civilnih žrtava rata.
3. Za ostvarivanje prava na druge beneficije, prema odredbama ovog Zakona, aplikant podnosi zahtev u Ministarstvima i drugim odgovarajućim institucijama.
4. Zadnji rok za podnošenje zahteva za ostvarivanje prava na penzija i beneficije utvrđene prema ovom zakonu je jedna (1) godina, od početka rada vladine komisije za priznavanje i verifikaciju statusa kategorijama iz rata OVK-a.
5. Svi oni koji su aplicirali posle zakonskog roka, utvrđen na stavu 4 ovog člana ne mogu biti ostvarenih penzija i beneficije koja su utvrđena ovim zakonom.

Član 17

Kancelarija za pitanja kategorija proizišlih iz rata

1. Kancelarija za pitanja kategorija proizašlih iz rata, koja deluje u okviru KPR-a ili pri naslednom subjektu za koji odlučuje Vlada, je organ Vlade koji koordiniše aktivnosti za kaetgorije utvrđene prema ovom Zakonu.
2. Kancelarija za pitanja ratnih veterana OVK-a:
  - 2.1. vodi Centralni registar palih narodnih boraca, invalida OVK-a, veterana i pripadnika OVK-a, kao i interniranih lica OVK-a, civilnih žrtava rata, prema Spisku lica kategorija koja su utvrđena od strane Vladine Komisije, određena sa članom 15 ovog zakona;
  - 2.2. podtake iz Centralnog Spiska utverđjen u gorepomenutom stavu, tretiraju se u skladu Zakonom o zaštiti Ličnih Podataka;
  - 2.3. izdaje Potvrde, na osnovu Centralnog Spiska za sve kategorije;
  - 2.4. Vladinoj Komisiji osnovane prema članu 15 ovog zakona obezbedjuje administrativnu i finansijsku podršku;
  - 2.5. ostale nadležnosti Kancelarije za pitanja kategorija proizašlih iz rata, uređuju se Pravilnikom koji donosi Vlada.

Član 18

Vremenski rokovi za ostvarivanje prava na penzije

Prava na penzije utvrđjene u članu 5 ovog Zakona i dodaci za zbrinjavanje i pomoć drugom licu, realizuje se od dana podnošenja zahteva, ako su ispunjeni uslovi i kriterijumi za ostvarivanje ovih prava.

Član 19

Sprovođenje Zakona o opštom upravnom postupku

Ako ovim zakonom nije drugačije utvrđjeno, primenjuju se direktno odredbe Zakona o opštem upravnom postupku

Član 20

Podzakonski akti za sprovođenje Zakona

1. Za sprovođenje ovog Zakona u roku od šest (6) meseci, od dana stupanja na snagu ovog Zakona, Vlada Republike Kosova i dotična ministarstva donose ove pod-zakonske akte :

1.1. Vlada:

1.1.1. pravilnik o utvrđivanju uslova, kriterijuma i procedura za priznavanje statusa nacionalnog palog borca;

1.1.2. druge nadležnosti i organizovanje Kancelarije za Pitanja Ratnih Veterana OVK-a, utvrđuju se sa Pravilnikom, donešenog od strane Vlade;

1.1.3. pravilnik o delovanju i funkcionisanju Vladine Komisije za priznavanje i određivanje statusa kategorije proizašlih iz rata OVK-a.

1.1.4 Pravilnik za utvrđivanje uslovima i kriterijumima i sadržaj lične karte, visoke bezbednosti, koji omogućava jasnu identifikaciju korisnika i koristi za kategorije obuhvaćene hovim zakonom.

1.2. Ministarstvo nadležno za rad i socijalnu zaštitu:

1.2.1. Administrativno uputsvo o procedurama aplikacije za ostvarivanje prava koja su utvrđena sa ovim Zakonom;

1.2.2. Administrativno Uputsvo o procenama i ispitivanjima stepena invaliditeta, ratnog invalida OVK-a i onog civilnog ;

1.2.3. Administrativno Uputsvo za nadoknadu pogrebnih troškova i obavljanje vojničkih počasti, prilikom smrti veterana, pripadnika i invalida OVK-a;

1.3. Nadležno Ministarstvo za pitanja zdravstva:

1.3.1. Administrativno uutsvo za određivanje uslova i kriterijuma za korišćenje prava za zdravstvenu i fizikalnu rehabilitaciju, za kategorije koja su tretirane u ovom Zakonu;

1.3.2. Administrativno uutsvo za realizaciju prava u zdravstvenim službama u javnim zdravstvenim institucijama;

1.3.3. Administrativno Uputsvo za realizaciju prava u pomoćnim ortopedskim sredstvima za potrebe ratnih i civilnih invalida.

1.4. Nadležno Ministarstvo za Obrazovanju, Nauke i Tehnologije:

1.4.1. Administrativno uutsvo za realizaciju prava i određivanje procedura za dodelu školskih udžbenika bezplatno;

1.4.2. Administrativno uutsvo za određivanje uslova i kriterijuma za korišćenje prava na stipendiju ;

1.4.3. Administrativno uustvo za određivanje uslova i kriterijuma za korišćenje prava za smeštaj u domove, uži članova porodice kategorija koja su tretirana sa ovim zakonom.

1.5. Nadležno Ministarstvo za pitanja energije

1.5.1. Administrativno Uputstvo za procedure i oblike korišćenja slobodne i reducirane električne energije.

1.6. Nadležno Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja :

1.6.1. Administrativno Uputstvo za prilagođavanje sredine za kretanje ortopedskih sredstava bez smetnji na ulazu stambenih zgrada javnih institucija;

1.6.2. Administrativno Uputstvo za određivanje uslova i kriterijuma za obezbeđenje porodičnog stanovanja za invalide i veterane OVK-a i porodica palih boraca;

1.7. Nadležno Ministarstvo za Finansije

1.7.1. Administrativno Uputstvo za procedure realizacije prava u carinskim i poreskim olakšicama.

2. Vlada Kosova, prema potrebi u saradnji sa drugim odgovarajućim ministarstvima, osim pod-zakonskih aktova koji su utvrđeni u stavu 1 ovog člana, mogu da izdaju i druge pod-zakonske aktove za implementaciju ovog Zakona .

Član 21 **Novčane kazne**

1. Novčanom kaznom od tri hiljade (3000) € do pet hiljade (5000) € za nesprovođenje odredaba ovog Zakona, kazniće se za prekršaj:

1.1. odgovorne institucije za sprovođenje ovog zakona; i

1.2. druga odgovorna lica koja se ne pridržavaju odredbama ovog zakona.

2. Novčanom kaznom od petsto (500) € do hiljadu i petsto (1.500) €, za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se odgovorno lice nadležne institucije i starešina ovog organa.

3. Svako lice, koji svesno, podnosi lažnu izjavu ili predstavlja falsifikovane dokumente, u cilju dobijanja prava i beneficija, utvrđene sa ovim Zakonom, kažnjava se prema zakonima na snagu sa prikazivanjem lažne izjave i falsifikovanjem dokumenata.

Član 22

Tretiranje zahteva u razmatranju

1. Svi podneti zahtevi u nadležnom organu Ministarstva prema Zakonu Br.02/Z -02, o Statusu i Prava Pporodice Palih Boraca, Invalida, Veterana i Pripadnika OVK-a i Civilnih Žrtava Rata, koji su u toku razmatranja, posle stupanja na snagu ovog Zakona, regulišaće se i odrediće se prema odredbama ovog Zakona.
2. Prava koja su utvrđena ovim zakonom jesu prihvatljiva samo posle stupnje na snagu ovog zakona, i jedna lica nemože tražiti prava na retroaktivan način.

Član 23

Sprovođenje Zakona

1. Donošeni akti i odredbe od strane nadležnih organa biv.OVK-a i ZTK-a su validne za sprovođenje ovog Zakona nakon verifikacije od strane vladine komisije predviđeno u članu 15 ovog zakona.
2. Korisnici osnovne penzije, mogu da ostvaruju sva prava i beneficije koja su utvrđena sa ovim Zakonom, ako ispunjavaju uslove i kriterijume prema ovom Zakonu.
3. Korisnici Penzija za lica sa ograničenim sposobnostima, ne mogu da budu korisnici prava sa ovog Zakona.

Član 24

Visina iznosa penzija

U zavisnosti od budžetskih mogućnosti, životni troškovi i eventualne inflacije, na kraju svake godine za narednu godinu, Vlada Kosova sa predlogom Ministarstva Finansija sa posebnom odlukom, će odlučiti o visini penzijskih iznosa i beneficije određene sa ovim Zakonom.

Član 25

Prednosti predmet fiskalnih ograničenja

1. Bez obzira na ostale odredbe ovog zakona, plaćanje bilo koje i sve finansijske pogodnosti koje ovaj treba tražiti samo u onoj meri u kojoj:
  - 1.1. sredstva su posebna izdvojena za tu namenu zakonu koji e primenjuje za godšnji budžet;
  - 1.2 zapravo ima dovoljno sredstva na raspolaganju za takve uplate, i
  - 1.3. Vlada nije donela odluku iz stava 2 ovog člana koja smanjuje ili eliminiše takve uplate.

2. U meri u kojoj Vlada smatra da je neophodno da adresa okolnosti koje stvaraju nepredviđenih fiskalnih opterećenja javnih budžeta ili na drugi način obeszbedi javnih fiskalne discipline, vlada će imati ovlašćenje da donese odluku koja umanjuje ili eliminiše bilo kakve koristi da se obezbedi sa ovim zakonom, uključujući i beneficije koje se odnose na ili uključuju finansijske isplate čak i ako srestva i budžeta važećem zakonu u to vreme.

Član 26 **Prelazne odredbe**

Korisnici koji su uživali beneficije pre 15 maja 2011 godine, nastavljaju da uživaju te beneficije. U slučaju da tokom postupka revizije bude utvrđeno da neke od tih beneficija su bespravno dobijene, onda takve beneficije će biti ukinute.

Član 27 **Stavljanje van snage zakonskih odredbi**

1. Stupanjem na snagu ovog Zakona, stavlja se van snage :

1.1. Uredba UNMIK-a br. 2000/66 od 21.12.2000.godine o beneficijama ratnih invalida i njihovih najbližih članova porodice, koji su umrli kao posledica oružanog sukoba na Kosovu;

1.2. Uredba UNMIK-a br.br. 2006/29 od 2 maja 2006.godine o proglašenju Zakona o statusu i prava porodica palih boraca, invalida, veterana i pripadnika OVK-a i porodica civilnih žrtava naoružanog sukoba na Kosovu;

1.3. Zakon br.02/Z -02 o statusu i prava porodica palih boraca, invalida, veterana i pripadnika OVK-a i porodica civilnih žrtava rata, kao i,

1.4. svaka druga odredba zakonskog ili podakonskog akta, koja je u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

Član 28 **Stupanje na snagu**

Ovaj Zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, dok će se primeniti od 01.01.2012.

Zakon br. 04/L-054
8. decembar 2011.god.

Predsednik Skupštine Republike Kosovo,

_____
Jakup KRASNIQI

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

**PRILOG ZAKONA BR. 04/L-054 O STATUSU I PRAVIMA PALIH
BORACA, INVALIDA, VETERANA, PRIPADNIKA
OSLOBODILAČKE VOJSKE KOSOVA, CIVILNIH ŽRTAVA I
NJIHOVIH PORODICA**

VISINA PENZIJE	
Porodične Penzije porodicama palih boraca u OVK	
Porodica koja je dala jednog borca:	358,50 €
Porodica koja je dala dva borca:	428,70 €
Porodica koja je dala tri borca:	463,80 €
Porodica koja je dala četiri borca:	498,90 €
Porodica koja je dala više od četiri borca:	534,00 €
Porodične penzije za porodice nestalih OVK	
Porodica sa jednim nestalim OVK-a:	358,50 €
Porodica sa dvoje nestalih OVK-a :	428,70 €
Porodica sa troje nestalih OVK-a :	463,80 €
Porodica sa četvoro nestalih OVK-a :	498,90 €
Porodica sa više četvoro nestalih OVK-a :	534,00 €
Invalidske lične penzije za Invalide OVK-va	
Invalid sa telesnim oštećenjem nad 80%	358,50 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 71- 80%	330,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 61- 70%	315,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 51- 60%	300,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 41 -50%	285,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 31- 40%	255,00 €

Invalid sa telesnim oštećenjem od 20 -30%	180,00 €
Dodatak za staranje i ipomoć za invalide OVK-va	
Staratelj za invalida sa telesnim oštećenjem 80%	180,00 €
Porodične penzije nakon smrti invalida rata OVK-a	
Invalid sa telesnim oštećenjem nad 80%	286,80 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 71- 80%	264,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 61- 70%	252,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 51- 60%	240,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 41 -50%	228,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 31- 40%	204,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 20 -30%	144,00 €
Porodične penzije za porodice civilnih žrtva	
Porodica Civilne žrtve	135,00 €
Porodične penzije za porodice nestalih civilnih žrtava	
Porodica nestale Civilne žrtve	135,00 €
Invalidske lične penzije za civilne invalide rata	
Invalid sa telesnim oštećenjem nad 80%.	122,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 61- 80%	109,00 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 40- 60%	96,00 €
Dodatak za staranje i ispomoć za invalide rata	
Staratelj za invalida sa telesnim oštećenjem nad 80%	40,10 €
Pravo na porodičnu penziju, nakon smrti civilnog invalida rata	
Invalid sa telesnim oštećenjem nad 80%	98,60 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 61- 80%	88,20 €
Invalid sa telesnim oštećenjem od 40- 60%	77,80 €